

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA

18.5.2026. - 22.5.2026.

ODJEL ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 26.5.2026. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
18.5.2026. - 22.5.2026.

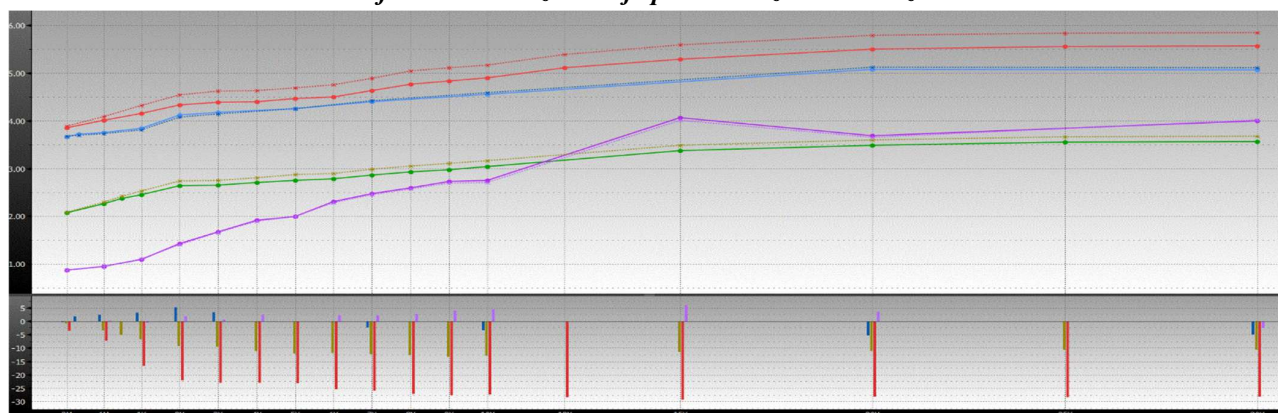
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	15.5.26	22.5.26	15.5.26	22.5.26	15.5.26	22.5.26	15.5.26	22.5.26
2 godine	2,74	2,64	4,07	4,12	4,55	4,33	1,42	1,44
5 godina	2,87	2,75	4,26	4,26	4,70	4,46	2,00	2,00
10 godina	3,17	3,04	4,59	4,56	5,17	4,90	2,72	2,76

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijecé	Prinosi	
	15.5.26	22.5.26
3 mjeseca	2,111	2,098
6 mjeseci	2,293	2,259
1 godina	2,541	2,469

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krivulje prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 22.5.2026. godine (pune linije) i 15.5.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi na obveznice država članica eurozone bilježili su značajne fluktuacije, da bi tjedan završili oštrim padom duž čitave krivulje prinosa na temelju informacija o mogućem mirovnom sporazumu između SAD-a i Irana. DAX je tjedan završio rastom od 3,92% u odnosu na kraj prošloga tjedna, podržan tehnološkim sektorom i u skladu s kretanjima na svjetskim tržištima.

Tijekom tjedna poruke dužnosnika ECB-a dobile su restriktivniji ton. Nagel i Villeroy su na sastanku G7 u Parizu izjavili da se ECB udaljava od osnovnog scenarija te da raste vjerojatnost da će ECB „morati nešto poduzeti“ na sjednici 11. lipnja zbog rizika od širenja inflacijskih pritisaka kroz gospodarstvo. Kocher je ocijenio da je povećanje kamatne stope neizbježno ako se situacija na Bliskom istoku ne popravi, a Wunsch da su tržišna očekivanja razumna i da je ECB tek na početku problema s inflacijom, dok su Rehn i Demarco istaknuli potrebu očuvanja vjerodostojnosti ECB-a. Odlazeći član UV-a Muller izjavio je da postoje snažni argumenti za povećanje stope u lipnju zbog rizika da inflacijski pritisci postanu trajniji. Predsjednica Lagarde je u petak potvrdila pristup zasnovan na podacima i odlukama od sastanka do sastanka, bez konkretne indikacije za lipanjsku sjednicu, uz ocjenu da dugoročna inflacijska očekivanja ostaju usidrena oko cilja od 2% unatoč posljedicama rata u Iranu. Francuski parlament je za novog guvernera Banque de France potvrdio Emmanuela Moulina, koji je izjavio da ECB mora biti spremna poduzeti restriktivne mjere.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost te ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastati kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, niti za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Ministri financija G7 obvezali su se na fiskalnu suzdržanost u rješavanju posljedica rata u Iranu, dok je OECD upozorio da produljeni sukob pojačava rizike za globalno gospodarstvo i otežava središnjim bankama balansiranje između suzbijanja inflacije i usporavanja aktivnosti. ECB je odbacila prijedlog think-tanka Bruegel za ublažavanje pravila o likvidnosti za izdavatelje euro stablecoina, uz upozorenje na rast troškova financiranja banaka.

Tablica 3: Kretanje gospodarskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Gospodarski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Inflacija Eurozona (G/G)	TRA	3,0%	3,0%	2,6%
2.	Inflacija Eurozona (M/M)	TRA	1,0%	1,0%	1,3%
3.	Temeljna inflacija Eurozona (G/G)	TRA	2,2%	2,2%	2,3%
4.	PMI prerađivačkog sektora Eurozona (prelim.)	SVI	51,8	51,4	52,2
5.	PMI uslužnog sektora Eurozona (prelim.)	SVI	47,8	46,4	47,6
6.	Kompozitni PMI Eurozona (prelim.)	SVI	48,8	47,5	48,8
7.	Pouzdanje potrošača Eurozona (prelim.)	SVI	-20,6	-19	-20,6
8.	Saldo tekućeg računa platne bilance Eurozona (u mlrd. EUR)	OŽU		14,9	25,6
9.	BDP Njemačka (G/G)	I tromjeseče	0,5%	0,5%	0,5%
10.	IFO poslovna klima Njemačka	SVI	84,2	84,9	84,5
11.	Kompozitni PMI Njemačka (prelim.)	SVI	48,5	48,6	48,4
12.	Kompozitni PMI Francuska (prelim.)	SVI	47,7	43,5	47,6

SAD

Prinosi na američke državne obveznice završili su tjedan rastom prinosa na kratkom dijelu, stabilnim prinosima na srednjem i padom prinosa na dužem dijelu krivulje prinosa. Tijekom tjedna prinosi su fluktuirali, bilježeći značajne pomake u oba smjera, pri čemu je tridesetogodišnji prinos dosegao 5,20%, što je najviša razina od 2007. godine, a uslijed zabrinutosti zbog inflacije i geopolitičkih napetosti oko Irana. Dow Jones je porastao za 2,12% na tjednoj razini, s razinom zatvaranja od 50.579,70 bodova, podržan optimizmom oko završne faze pregovora SAD-a s Iranom, padom cijena nafte te očekivanjem niza velikih IPO-a, uključujući SpaceX-ov planirani izlazak na Nasdaq 12.06. uz procjenu vrijednosti od oko 1,75 bilijuna USD. Zapisnik s posljednje sjednice FOMC-a otkrio je restriktivniji ton, uz upozorenje više članova da bi se moralo razmotriti povećanje stopa ako inflacija nastavi odstupati iznad cilja od 2%, te pozive na napuštanje pristranosti prema snižavanju kamatnih stopa. Guverner Waller izjavio je da više ne može isključiti povećanje kamatne stope i da bi podržao uklanjanje formulacije o sklonosti prema poticajnijoj monetarnoj politici, dok je predsjednica Fedu iz Philadelphije Paulson zagovarala zadržavanje stopa uz uvjetno snižavanje samo pri kontinuiranom napretku u smanjenju inflacije. Predsjednik Richmond Fedu Barkin upozorio je da bi kumulativni efekt šokova ponude i inflacija iznad cilja od 2% mogli „olabaviti sidro“ inflacijskih očekivanja. Kevin Warsh službeno je preuzeo dužnost 17. predsjednika Fedu na ceremoniji u Bijeloj kući u petak, uz poziv predsjednika Trumpa na njegovu potpunu neovisnost.

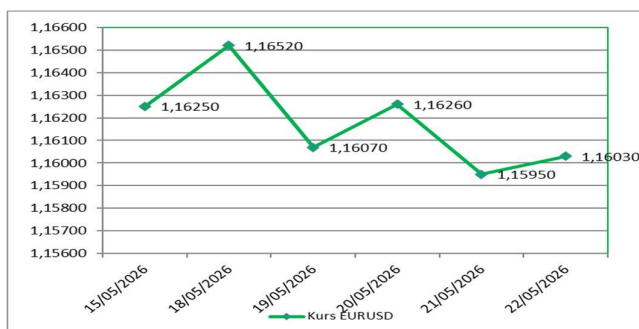
Tablica 4: Kretanje gospodarskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Gospodarski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI prerađivačkog sektora (prelim.)	SVI	53,8	55,3	54,5
2.	PMI uslužnog sektora (prelim.)	SVI	51,2	50,9	51,0
3.	Kompozitni PMI (prelim.)	SVI	51,8	51,7	51,7
4.	Pouzdanje potrošača Sveučilišta Michigan	SVI	48,2	44,8	48,2
5.	Početni zahtjevi za pomoć nezaposlenima	16. svibanj	210.000	209.000	212.000
6.	Kontinuirani zahtjevi za pomoć nezaposlenima	9. svibanj	1.786.000	1.782.000	1.776.000
7.	Započete gradnje stambenih objekata	TRA	1.410.000	1.465.000	1.507.000
8.	Broj zahtjeva za stambene kredite	15. svibanj		-2,3%	1,7%

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost te ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastati kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, niti za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Grafikon 2: Kretanje tečaja EURUSD tokom proteklog tjedna

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,1625 na razinu od 1,1603.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi na britanske državne obveznice smanjeni su za preko 20 baznih bodova, a smanjenje je bilo izrazitije na dužem kraju krivulje prinosa, čime je smanjen i nagib ove krivulje.

Vjerojatnost da će BoE na sjednici 18.6.2026. godine povećati referentnu kamatnu stopu značajno je smanjena pod utjecajem slabijih podataka s tržišta rada (stopa nezaposlenosti je u ožujku povećana na 5,0%) i vijesti da je inflacija zabilježena u travnju (0,7% na mjesečnoj razini) niža od očekivane (0,9%).

MMF je povećao prognozu rasta Velike Britanije za 2026. godinu s 0,8% na 1,0%, pozivajući se na predratni zamah, ali je upozorio na rizike od političke nestabilnosti i šokova cijena energije. Očekuje se da će inflacija porasti na 4% do kraja godine, ali će se vratiti na 2% do 2027. godine. BoE treba biti spremna smanjiti kamatne stope pod uvjetom da se cijene energije stabilizuju. MMF je pozvao na pridržavanje planova za smanjenje deficita, preporučivši porezne reforme i upozorivši na slabljenje financijske regulacije.

Članica MPC BoE Megan Greene pozvala je na proaktivne mjere za rješavanje inflacijskih pritisaka uzrokovanih ratom u Iranu, naglašavajući potrebu djelovanja prije pojave sekundarnih efekata prelijevanja povećanih cijena energenata na druge sektore gospodarstva, te je istaknula izazove upravljanja šokovima ponude koji povećavaju inflaciju, a smanjuju rast. Član MPC BoE Taylor izjavio je da samo najpesimističniji scenarij sukoba s Iranom jasno opravdava podizanje kamatnih stopa, dok bi u ostalim slučajevima produljeno zadržavanje stopa bilo dovoljno za kontrolu inflacije, te je upozorio da je vjerojatnost recesije u Velikoj Britaniji porasla na čak 40% (s oko 20% prije rata).

Tablica 5: Kretanje gospodarskih pokazatelja za Veliku Britaniju

Red. br.	Gospodarski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Inflacija (G/G)	TRA	3,0%	2,8%	3,3%
2.	Temeljna inflacija (G/G)	TRA	2,6%	2,5%	3,1%
3	Inflacija (M/M)	TRA	0,9%	0,7%	0,7%
4.	Stopa nezaposlenosti	OŽU	4,9%	5,0%	4,9%
5.	PMI prerađivačkog sektora (prelim.)	SVI	53,0	53,7	53,7
6.	PMI uslužnog sektora (prelim.)	SVI	51,7	47,9	52,7
7.	Kompozitni PMI (prelim.)	SVI	51,6	48,5	52,6
8.	GfK pouzdanje potrošača	SVI	-28	-23	-25
9.	Maloprodaja (G/G)	TRA	1,3%	0%	1,4%
10.	Maloprodaja (M/M)	TRA	-0,6%	-1,3%	0,6%

Tokom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, pa je tečaj EURGBP zabilježio pad s razine od 0,87242 na razinu od 0,8636. GBP je aprecirala i u odnosu na USD, pa je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,3326 na razinu od 1,3433.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost te ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastati kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, niti za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

JAPAN

Prinosi na japanske državne obveznice kretali su se u uskom rasponu tijekom tjedna, bilježeći blagi tjedni rast duž čitave krivulje prinosa. Ni tečaj JPY u odnosu na USD i EUR nije bilježio značajnije promjene tijekom tjedna. Nikkei 225 je tjedan otvorio nastavkom pada, zabilježivši peti uzastopni dan gubitaka zaključno sa srijedom (zatvaranje 59.804) pod pritiskom globalnih tržišta, rastućih cijena energije i očekivanja monetarnog stezanja BoJ-a, da bi u četvrtak porastao za 3,14% i u petak dodatnih 2,68%, dosegnuvši rekordnih 63.339 bodova, predvođen tehnološkim i AI sektorom. Premijerka Takaichi najavila je pripremu rebalansa proračuna zbog rasta cijena energenata i robe uslijed napetosti na Bliskom istoku, što predstavlja zaokret u odnosu na njezin raniji stav da takva mjera nije potrebna. Članica Vijeća BoJ-a Koeda nagovijestila je podršku daljnjem povećanju referentne kamatne stope, navodeći mogućnost da temeljna inflacija premaši cilj od 2% i ocijenivši da inflacijski rizici trenutno prevladavaju nad rizicima za gospodarski rast. Guverner BoJ-a Ueda i premijerka Takaichi održali su sastanak na kojem je premijerka, prema Uedinim riječima, zatražila odgovarajuću monetarnu politiku koja uzima u obzir vladine mjere za stabilizaciju cijena. Prema podacima objavljenim tijekom tjedna, strani investitori su u travnju, prvi put od prosinca 2024. godine, ostvarili neto prodaju japanskih državnih obveznica s dospijecom duljim od deset godina, u iznosu od 81,3 milijarde JPY (512 milijuna USD), uslijed zabrinutosti zbog inflacije i povećane fiskalne potrošnje.

Tablica 6: Kretanje gospodarskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Gospodarski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	BDP - (prelim.) (G/G)	I tromjeseče	1,7%	2,1%	0,8%
2.	BDP - (prelim.) (Q/Q)	I tromjeseče	0,4%	0,5%	0,2%
3.	Industrijska proizvodnja (M/M) - konačno	OŽU		-0,4%	-2%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) - konačno	OŽU		2,4%	0,4%
5.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	OŽU		-1,2%	-0,1%
6.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	OŽU	-0,5%	-0,2%	-0,7%
7.	Saldo trgovinske bilance (u mlrd. JPY)	TRA	-44,5	301,9	643
8.	Izvoz (G/G)	TRA	9,2%	14,8%	11,5%
9.	Uvoz (G/G)	TRA	8,5%	9,7%	10,9%
10.	Temeljne narudžbe strojeva (M/M)	OŽU	-8,4%	-9,4%	13,6%
11.	Temeljne narudžbe strojeva (G/G)	OŽU	0,5%	5,9%	24,7%
12.	Kompozitni PMI (prelim.)	SVI		51,1	52,2
13.	PMI prerađivačkog sektora (prelim.)	SVI		54,5	55,1
14.	Inflacija (G/G)	TRA	1,6%	1,4%	1,5%
15.	Temeljna inflacija (G/G)	TRA	1,7%	1,4%	1,8%

JPY je tijekom proteklog tjedna neznatno deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio blagi rast s razine od 184,54 na razinu od 184,7. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio povećanje s razine od 158,74 na razinu od 159,18.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost te ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastati kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, niti za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

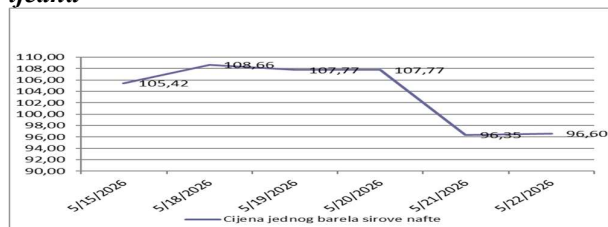
NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak iznosila je 105,42 USD (90,68 EUR).

I proteklog tjedna najvažnije su bile vijesti o sukobu na Bliskom istoku. Tijekom ponedjeljka i utorka cijena nafte se uglavnom držala iznad razine od 105 USD za barel, pod utjecajem vijesti da SAD planiraju ponovo napasti Iran jer ne pristaje predati obogaćeni uranij. Glavni direktor IEA Birol upozorio je na brzo smanjenje komercijalnih zaliha nafte. SAD su izdale novo izuzeće kojim se dopušta prodaja ruske sirove nafte i naftnih derivata koji su već natovareni na tankere. Iran je pokrenuo uslugu osiguranja pošiljaka podržanu bitcoinom „Hormuz Safe“ kako bi osigurao kriptografski provjerljive police osiguranja za terete koji prolaze kroz Hormuški tjesnac. Plaćanja će se vršiti u bitcoinu, a inicijativa potencijalno može generirati preko 10 milijardi USD prihoda za Iran. Vijest da NATO razmatra mogućnost pomoći brodovima da prođu kroz Hormuški tjesnac ako plovni put ne bude ponovo otvoren do početka srpnja, utjecala je na korekciju cijene. Od srijede se cijena ovog energenta kreće prema dolje nakon Trumpove izjave da će konflikt završiti „veoma brzo“. Velika Britanija je ublažila sankcije za rusku naftu izdavanjem opće licence (na snazi od srijede, neograničenog trajanja) kojom dopušta uvoz dizela i avio-goriva proizvedenih od ruske sirove nafte. Pakistanski ministar Naqvi posjetio je Teheran drugi put u sedam dana, u kontekstu mogućeg obnavljanja američko-iranskih pregovora. Bijela kuća ostaje protiv ograničenja izvoza nafte unatoč padu domaćih zaliha. Prerada nafte u Kini je u travnju pala na 13,3 milijuna barela dnevno, najniže od pandemije 2022. godine. Američka komisija za trgovanje robnim ročnim ugovorima (CFTC) istražuje skok od 800 milijuna USD u obujmu trgovanja naftnim ročnim ugovorima uoči Trumpove odluke o odgodi udara 23. ožujka. Prema Goldman Sachs, globalne zalihe sirove nafte i derivata se ovog mjeseca smanjuju rekordnim tempom kako se rat nastavlja. U petak je cijena nafte blago korigirana prema gore pod utjecajem izjava iranskih dužnosnika koje su smanjile optimizam u pogledu brzog postizanja sporazuma.

Cijena jednog barela nafte na kraju tjedna iznosila je 96,60 USD (83,25 EUR), što predstavlja pad od 13,82% na tjednoj razini.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom proteklog tjedna

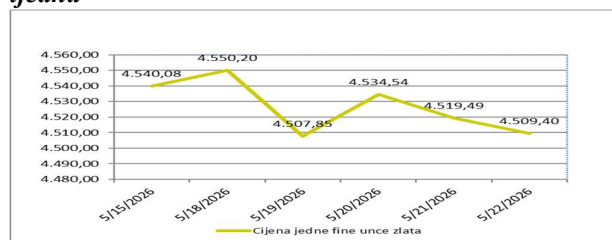

Na otvaranju Londonske burze metala u ponedjeljak, cijena jedne fine unce zlata iznosila je 4.540,08 USD (3.905,45 EUR).

Vijesti o sukobu na Bliskom istoku bile su glavni faktor koji je utjecao i na cijenu zlata tijekom proteklog tjedna. Cijena ovog plemenitog metala se tijekom trgovanja u ponedjeljak i tijekom prvog dijela trgovanja u utorku uglavnom kretala oko razine od oko 4.450 USD za jednu finu uncu. U ponedjeljak su investitori procjenjivali različite signale oko mogućeg primirja na relaciji SAD–Iran. *Hong Kong Exchanges and Clearing* (HKEX) je objavila da planira uvesti novi dizajn ugovora za ročne ugovore za zlato kao odgovor na rastuću globalnu potražnju i konkurenciju iz Singapura. HKEX aktivno radi na ponovnom pokretanju trgovanja ročnim ugovorima za zlato i istražuje načine za optimizaciju svoje trenutne ponude. Iz Goldman Sachs su objavili da očekuju da će središnje banke povećati kupnju zlata, a što će pomoći cijeni da se oporavi i vrati na razinu od 5.400 USD. Očekuju da će mjesečna kupnja u 2026. godini iznositi 60 tona. Krajem trgovanja u utorku cijena zlata je zabilježila smanjenje prema razini od 4.500 USD uslijed rasta zabrinutosti investitora da bi inflacija mogla primorati središnje banke da podignu kamatne stope. U srijedu je cijena ovog plemenitog metala zabilježila rast pod utjecajem smanjenog pritiska izazvanog smanjenjem rasprodaja na globalnim tržištima obveznica i nižom cijenom nafte, a unatoč visokim prinosima američkih obveznica i jakom USD-u. Hong Kong planira pokrenuti novi sustav kliringa zlata do srpnja po uzoru na londonski model, a s ciljem da postane globalno središte za trgovanje. U četvrtak i petak je tržište zlata bilo relativno mirno, a cijena ovog plemenitog metala je bilježila tendenciju smanjenja. Jedan od faktora koji su doveli do ovog smanjenja bila je izjava guvernera Feda Christophera Wallera da rast cijena energije uslijed rata između Irana i Izraela povećava rizike za inflaciju.

Cijena jedne fine unce zlata je na kraju tjedna iznosila 4.509,40 USD (3.886,41 EUR), što predstavlja pad od 0,68% na tjednoj razini.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom proteklog tjedna

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost te ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastati kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, niti za posljedice odluka donesenih na temelju njih.